

Arkadiusz Kuzio-Podrucki

Henckel von Donnersmarckowie - Kariera i fortuna rodu

867

Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej
Haus der Deutsch-Polnischen
Zusammenarbeit
PL - 45-068 Opole, ul. 1-go Maja 13/2

Spis treści

Szanowni Państwo!	5
Od wydawcy	6
Od autora	7
I. Spiskie początki	11
Najstarsze wzmianki	11
Henckel – Turzo – jedna rodzina?	12
Wokół Lewoczy	12
Jerzy II – lewocki rychtarz	13
Proboszcz Jan i Mistrz Paweł	14
Początki reformacji	15
Pierwszy na Śląsku	16
Jan II Wybitny	16
Wojny z Turkami	17
Do Wittenbergi po wiedzę	17
Na Śląsku	18
W służbie cesarza	19
Z misją do polskiego króla	19
Żądania cara	20
Słowackie ostatki	21
I-1. Turzo von Bethlenfalva (zarys dziejów)	21
Jerzy I „de Bethlenfalva”	22
Biskup diecezji wielu	22
Patron Wita Stwosza	23
Spółka z Fuggerami	23
Jan „Polonus” – biskup Wrocławia	24
Stanisław – pierwszy Turzo biskup	25
Śląscy panowie	26
Z Krakowa do Augsburga	27
Eks-biskup na Orawskim Zamku	28
Powrót na Spisz	28

Jerzy V – Palatyn Węgier.....	28
Orawskie ostatki.....	29
Palatyn Stanisław III.....	30
Koniec Turzonów.....	30
II. Droga na Górny Śląsk.....	31
Blżej cesarza.....	31
Cesarskie kredyty.....	32
Pierwsze przywileje.....	32
Wojna trzydziestoletnia.....	33
Pan Bytomia, Tarnowskich Gór i Bogumina.....	33
Górnośląskie dziedzictwo.....	34
Przywilej dla Miasteczka.....	35
Nowe kłopoty.....	35
Cesarski baron i hrabia.....	37
Wojna u sąsiadów – kłopoty dla bytomian.....	38
III. Panowie Bogumina.....	40
Teściowa z Hohenzollemów.....	40
Nowy zamek, nowe posiadłości.....	41
Zwolennicy pietyzmu.....	42
Anhalcki mariaż.....	42
Kłopoty, kłopoty.....	43
Biblia po czesku i po polsku.....	44
Tragedie.....	44
Jan Erdmann - Ostatni.....	45
IV. Panowie Bytomia i Siemianowic.....	46
Gabriel I Bytomski.....	46
Bytom i Tarnowskie Góry – razem.....	47
Bytom i Tarnowskie Góry - osobno.....	48
Dobre złego początki.....	49
W bytomskim ratuszu.....	49
Henckel broni piekarskiej Matki.....	50
Bytomskie spory.....	51
„Złe obyczaje polskie”.....	51
Z pomocą bytomianom.....	52
Królowie Jan III i August II.....	52
Równi książętom.....	53
Regentka Juliana.....	54

Śmierć w pojedynku	55
Zamek w Siemianowicach	56
Wielka skarga bytomian	57
Henckel konwertyta	58
Król August III z wizytą	60
Armia pruska, bez króla	60
Między Karluszowcem i Bytomiem	61
Dla tarnogórzan i radzionkowian	61
Kto do Karluszowca, Bytomia i Siemianowic?	62
Do Siemianowic	63
Przemysłowe początki	63
Wycieczka króla Prus	64
Fundacje i darowizny	65
Czas wojen, czas reform	65
Śmierć żołnierza	66
Epoka Hugona	67
Przenosiny przodków	67
Feudalny pan	68
Pierwsze inwestycje	68
Wielka huta „Laura”	68
Zjednoczone Huty „Królewska” i „Laura”	69
Wokół Tarnowskich Gór	70
Nowy pałac w Siemianowicach	70
Karynckie zamki i pałac w Wiedniu	71
Karyncki przemysł	72
Konne wyścigi i polowania	72
Ordery, zaszczyty	73
Dla robotników i ich dzieci	73
Nowe świątynie i klasztory	74
Dwie Laury	74
Jeden majątek – trzech właścicieli	75
Między Londynem, Bytomiem i Karluszowcem	76
Zyski i straty	76
IV-1. Hencklowie z Brynka i Krowiarek	77
Hrabina z Krowiarek	77
Hrabia Hohenau - cesarski kuzyn	79
Hrabia Henckel-Gaschin	79

Ostatni Karol i Hans	80
IV-2. Hencklowie z Nakła i Ramułowic	81
Dla Radzionkowian	82
Klasztor Kamilianów	82
Polityk Centrum	83
Maria z Ramułowic	84
W II Rzeczypospolitej	84
Między Polską i Niemcami	85
IV-3. Hencklowie z Wolfsberga (Karyntia)	86
IV-4. Hencklowie z Gręboszowa i Kowalowic	87
Loretta z Gręboszowa	87
Prawa do bytomskiej fortuny	87
Joannita i maltańczyk	88
Śląskie ostatki	88
V. Panowie Tarnowskich Gór i Świerklańca	90
Karol Maksymilian kontra tarnogórzanie	90
Między katolikami i protestantami	91
Nowe godności i prawa	91
Spadkobiercy Karola Maksymiliana	92
Pruskie początki	93
Rodzina Ludwika Gabriela	94
Wolny Pan Stanowy – tylko tytuł	94
Panowie Maciejowa	95
Bytomski starosta	95
Zapobiegliwy Erdmann Gustaw	96
Erdmann Gustaw i Sedlaczek	97
Feudalne ostatki	97
Ziemia czy przemysł?	98
Początki wielkiego przemysłu	99
Zaszczyty Karola Łazarza	100
Trudny rok 1848	101
V-1. Książęta von Donnersmarck	102
Pierwsze inwestycje	102
Poza Śląskiem	104
Inwestycje w ziemię	104
Robotnicy	105
Na salonach polityki i dyplomacji	105

„Miliard? Nie. Pięć miliardów!”	106
Tarnogórski poseł do parlamentu.....	106
Markiza Blanka.....	108
„Dany od Boga”	109
Księżna Katia	113
Na Elizejskich Polach.....	113
...piastowski zamek, „Mały Wersal”	114
...Repty, Berlin.....	115
Nie tylko dla siebie	116
Cesarskie wizyty.....	117
Godności, zaszczyty i książęcy tytuł	118
Rozbarski strój	119
Koniec Cesarstwa	120
Guidotto i Kraft	125
Szwajcarski prezydent.....	125
Wojenne ostatki	127
V-2. Hencklowie z linii saskiej	128
W służbie króla Prus	128
Holenderski generał i heski pułkownik	128
Gubernator i generał	130
Żona z Kalendarzy gotajskich	130
Panowie z Rzędzin.....	130
Hrabianka Henckel teściową Goethego	131
Między Saksonią, Śląskiem i Pomorzem	133
VI. Czasy współczesne (po 1945 r.)	134
Szkoły w pałacach.....	134
Z Krowiarek do... Brazylii.....	135
Rolnicy i śląski maltańczyk.....	135
Księżniczka z Luksemburga.....	136
Habsburskie mariaże	136
Maltańscy Kawalerowie.....	137
Donnersmarck-Film.....	138
Cysters Grzegorz	138
Potomkowie Artura	139
Dyplomata i radiolog	140
Górnicy dynamit i filmowe przygody	140
Szpital, szkoła i PGR.....	141

W bawarskich Alpach.....	142
Śląskie odwiedziny i herb tarnogórskiego powiatu.....	143
Streszczenie	153
Zusammenfassung	155
Aneks	157
Paryskie ślady Donnersmarcków, czyli Hôtel de Païva.....	157
Rodowody	160
Turzo von Bethlenfalva	160
Henckel von Donnersmarck	165
Wykazy	191
Panowie Bogumina	191
Panowie Bytomia	191
Panowie Tarnowskich Gór	191
Wolni Panowie Stanowi	192
Słowniki	193
Nazwy miejscowe.....	193
Tytuły i godności	199
część 1. polsko-niemiecka:	199
część 2. niemiecko-polska:	201
Bibliografia	205
Źródła.....	205
Wywiady.....	206
Literatura	206
Prasa.....	213
Internet.....	214
Kartografia.....	215
Indeks osobowy	216
Indeks miejscowości	226
Spis ilustracji.....	230
Ilustracje i mapy zamieszczone w tekście.....	230
Ilustracje zamieszczone poza tekstem.....	231
Wkładka	234
Spis treści	235